

**Rozporządzenie
Ministra Środowiska ¹⁾
z dnia ..... 2006 r.
w sprawie zakresu instrukcji gospodarowania wodą**

Na podstawie art. 132 ust. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 i Nr 267, poz. 2255) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres instrukcji gospodarowania wodą sporządzanej w związku z korzystaniem z wód powierzchniowych za pomocą urządzeń do jej piętrzenia lub zależnym od siebie korzystaniem z wód przez kilka zakładów.

§ 2. W instrukcji gospodarowania wodą należy posługiwać się pojęciami i skrótami określonymi w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3.1. Instrukcję gospodarowania wodą w zbiornikach i na stopniach wodnych opracowuje się z uwzględnieniem normalnych warunków użytkowania oraz warunków użytkowania w okresie powodzi.

2. W instrukcji, o której mowa w ust. 1, uwzględnia się, w miarę potrzeb, okres budowy obiektu i pierwszego napełnienia, a także remontu.

§ 4. Instrukcja gospodarowania wodą w zbiorniku lub na stopniu wodnym, z którego korzysta kilka zakładów, uwzględnia zaspokojenie potrzeb wszystkich tych zakładów stosownie do posiadanych przez nie pozwoleń wodnoprawnych oraz zapewnienie przepływu nienaruszalnego lub gwarantowanego.

§ 5. Instrukcja gospodarowania wodą składa się z części opisowej i graficznej.

§ 6.1. Część opisowa instrukcji gospodarowania wodą w zbiornikach i na stopniach wodnych powinna obejmować:

- 1) informacje ogólne dotyczące położenia urządzenia wodnego;
- 2) nazwę właściciela, zarządcy lub użytkownika bezpośrednio odpowiedzialnego za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzenia wodnego;
- 3) wyszczególnienie zadań, które ma do spełnienia urządzenie wodne;
- 4) podstawowe dane dotyczące urządzenia wodnego, odnoszące się do:
  - a) poziomów piętrzenia i okresów ich obowiązywania,
  - b) pojemności,
  - c) przepływów,

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - gospodarka wodna na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1899).

- d) dopuszczalnych prędkości obniżania i podwyższania poziomów wody na górnym i dolnym stanowisku,
- e) zagrożeń i uwarunkowań w gospodarowaniu wodą występujących przy obniżeniu poziomu piętrzenia poniżej minimalnego,
- f) stanu ostrzegawczego i alarmowego dla zbiornika;
- 5) zasady gospodarowania wodą w normalnych warunkach użytkowania;
- 6) zasady gospodarowania wodą w warunkach użytkowania w okresie powodzi, w tym:
  - a) zasady określania stanu ostrzegawczego i alarmowego dla zbiornika,
  - b) zasady postępowania przy prognozowanym nadejściu fali powodziowej, przygotowujące zbiornik wodny do wejścia w okres warunków powodziowych,
  - c) reguły tworzenia i wykorzystania pojemności powodziowej w oparciu o informacje napływające z osłony hydrometeorologicznej;
- 7) zasady postępowania w okresie występowania zjawisk lodowych;
- 8) określenie sieci obserwacyjno-pomiarowej istotnej dla gospodarowania wodą;
- 9) określenie urządzeń pomiarowych, związanych z gospodarowaniem wodą, znajdujących się na urządzeniu wodnym;
- 10) podstawowe czynności związane z gospodarowaniem wodą oraz osoby odpowiedzialne za ich wykonywanie;
- 11) wykaz współdziałających zakładów i osób odpowiedzialnych za gospodarowanie wodą, wraz z określeniem zakresu ich odpowiedzialności i kompetencji oraz sposobu komunikacji pomiędzy nimi;
- 12) tryb powiadamiania, przez osobę odpowiedzialną za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzenia wodnego, ośrodka koordynacyjno-informacyjnego ochrony przeciwpowodziowej regionalnego zarządu gospodarki wodnej o wystąpieniu na urządzeniu wodnym niebezpiecznych zjawisk, będących skutkiem sytuacji hydrometeorologicznej;
- 13) tryb powiadamiania, przez osobę odpowiedzialną za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzenia wodnego, ośrodka koordynacyjno-informacyjnego ochrony przeciwpowodziowej regionalnego zarządu gospodarki wodnej, gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej o zrzutach wody ponad przepływ dozwolony.

2. Część graficzna instrukcji gospodarowania wodą w zbiornikach i na stopniach wodnych powinna zawierać:

- 1) plany i schematy dotyczące urządzenia wodnego, niezbędne do prawidłowego gospodarowania wodą;
- 2) mapy topograficzne w skali od 1 : 1 000 do 1 : 10 000, dostosowanej do wielkości urządzenia wodnego, obejmujące lokalizację budowli piętrzących, ujęć wodnych, pompowni, kanałów doprowadzających wodę i obiektów pobierających i zrzucających wodę;
- 3) krzywe wydatku urządzeń upustowych.

§ 7. Do instrukcji gospodarowania wodą w zbiornikach i na stopniach wodnych załącza się:

- 1) odpisy pozwoleń wodnoprawnych odnoszących się do danego urządzenia wodnego;
- 2) kopie pozwoleń wodnoprawnych odnoszących się do innych urządzeń wodnych lub obiektów w zasięgu wzajemnego oddziaływania;

- 3) dziennik gospodarki wodnej, opracowany na podstawie wzoru dziennika gospodarki wodnej określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 8.1. Dla zależnego od siebie korzystania z wód opracowuje się jedną instrukcję gospodarowania wodą, obejmującą korzystanie z wód przez wszystkie zakłady korzystające z zasobu wodnego lub z urządzeń usytuowanych kaskadowo wzdłuż cieku.

2. Instrukcja, o której mowa w ust. 1, uwzględnia odpowiednio wymogi przewidziane dla instrukcji gospodarowania wodą w zbiornikach i na stopniach wodnych.

3. Instrukcja, o której mowa w ust. 1, określa zasady gospodarowania wodą w warunkach suszy, w tym kolejność zaspokajania potrzeb poszczególnych zakładów oraz możliwość ewentualnych ograniczeń w korzystaniu z zasobu wodnego.

4. Instrukcja, o której mowa w ust. 1, określa sposób gospodarowania wodą w przypadku technologicznych lub awaryjnych przestoju jednego z zakładów, szczególnie w zakresie zapewnienia przepływu nienaruszalnego lub gwarantowanego.

5. Instrukcja gospodarowania wodą kaskady zbiorników lub stopni wodnych obejmuje wszystkie obiekty kaskady usytuowane wzdłuż cieku oraz na kanałach derywacyjnych.

6. Instrukcja, o której mowa w ust. 5, określa, na jakich odcinkach kaskady i w jakiej wielkości ma być zachowany przepływ nienaruszalny lub gwarantowany.

7. W przypadku energetycznego wykorzystywania obiektów kaskady, instrukcja, o której mowa w ust. 5, zawiera zasady energetycznego wykorzystania wody, z uwzględnieniem technologicznych i awaryjnych przerw w pracy elektrowni, zasady retencjonowania wód oraz przepuszczania wody przez urządzenia upustowe zbiorników i stopni wodnych.

§ 9.1. Część opisowa instrukcji gospodarowania wodą dla zależnego od siebie korzystania z wód, poza wymogami określonymi w § 6 ust. 1, powinna obejmować:

- 1) zasady współdziałania zakładów w dostosowaniu do warunków wynikających z gwarancji i kolejności zaspokajania potrzeb poszczególnych zakładów;
- 2) zasady współdziałania z zakładami i urządzeniami wodnymi usytuowanymi powyżej i poniżej urządzenia wodnego, w szczególności w odniesieniu do przepływów ekstremalnych.

2. Część graficzna instrukcji gospodarowania wodą dla zależnego od siebie korzystania z wód, poza elementami określonymi w § 6 ust. 2 pkt 1 i 3, powinna zawierać mapy topograficzne w skali od 1 : 1000 do 1 : 50 000, dostosowanej do potrzeb wynikających z liczby zakładów i zasięgu wzajemnego ich oddziaływania.

§ 10. Do instrukcji gospodarowania wodą dla zależnego od siebie korzystania z wód załącza się, poza dokumentami wymienionymi w § 7, wyciągi z instrukcji gospodarowania wodą urządzeń wodnych mających wpływ na gospodarkę wodną danego urządzenia wodnego, zawierające informacje, o których mowa w § 6.

§ 11. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może odstąpić od niektórych wymagań, o których mowa w § 6-10.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Środowiska

**WYKAZ POJĘĆ I SKRÓTÓW,
KTÓRYMI NALEŻY POSŁUGIWAĆ SIĘ W INSTRUKCJI GOSPODAROWANIA
WODĄ**

- 1) **wysokość piętrzenia** – różnica rzędnej maksymalnego poziomu piętrzenia i rzędnej zwierciadła wody dolnej, odpowiadającej przepływowi średniemu niskiemu;
- 2) **minimalny poziom piętrzenia (Min PP)** – najniższe położenie zwierciadła spiętrzonej wody umożliwiające prawidłową pracę urządzenia wodnego;
- 3) **minimalny poziom energetyczny (Min PE)** – najniższe położenie zwierciadła spiętrzonej wody umożliwiające pracę elektrowni;
- 4) **normalny poziom piętrzenia (NPP)** – najwyższe położenie zwierciadła spiętrzonej wody w okresach poza wezbraniem;
- 5) **maksymalny poziom piętrzenia (Max PP)** – najwyższe położenie zwierciadła spiętrzonej wody przy uwzględnieniu pojemności powodziowej stałej (V_{ps}); dla budowli piętrzącej niemającej pojemności powodziowej, Max PP równy jest NPP;
- 6) **nadzwyczajny poziom piętrzenia (Nad PP)** – najwyższe dopuszczalne, krótkotrwale położenie zwierciadła wody ponad Max PP;
- 7) **przepływ średni niski (SNQ)** – średnia arytmetyczna wartość obliczona z minimalnych rocznych przepływów w określonych latach;
- 8) **przepływ gwarantowany (Q_{gw})** – przepływ poniżej budowli piętrzącej, będący sumą przepływu nienaruszalnego oraz przepływu niezbędnego do pokrycia potrzeb wodnych, w tym w szczególności potrzeb wodnych zakładów posiadających pozwolenia wodnoprawne, zlokalizowanych w zasięgu oddziaływania danej budowli;
- 9) **przepływ nienaruszalny (Q_n)** – przepływ poniżej budowli piętrzącej niezbędny do zachowania życia biologicznego w cieku;
- 10) **przepływ dozwolony (Q_{doz})** – przepływ poniżej budowli piętrzącej, który nie powoduje szkód powodziowych na terenach poniżej tej budowli;
- 11) **przepływ powodziowy (Q_{pow})** - przepływ poniżej budowli piętrzącej, ustalany w zależności od prognoz, dostosowany do przepustowości urządzeń upustowych, mogący powodować szkody powodziowe;
- 12) **przepływ katastrofalny (Q_{kat})** – przepływ powodziowy poniżej budowli piętrzącej, który jest poza możliwością sterowania urządzeniami upustowymi i powoduje katastrofalne straty mienia oraz zagraża życiu lub zdrowiu ludzi;
- 13) **przepływ wyprzedzający (Q_{wyp})** – przepływ wody nieprzekraczający przepływu dozwolonego, który w zależności od prognoz i aktualnej pojemności użytkowej zbiornika, umożliwia częściowe opróżnienie zbiornika przed spodziewanym wezbraniem;
- 14) **pojemność martwa zbiornika (V_m)** – pojemność poniżej Min PP;
- 15) **pojemność użytkowa (V_u)** – pojemność przeznaczona do wykorzystania dla ustalonych celów zawarta między Min PP a NPP;
- 16) **pojemność powodziowa stała (V_{ps})** – pojemność przeznaczona do wykorzystywania przy przechodzeniu fali powodziowej zawarta między NPP a Max PP;
- 17) **pojemność powodziowa forsowana (V_{pf})** – pojemność między Max PP a Nad PP;
- 18) **normalne warunki użytkowania** – użytkowanie urządzenia wodnego przy poziomach wody w granicach od Min PP do NPP;

- 19) **warunki użytkowania w okresie powodzi** – użytkowanie urządzenia wodnego przy poziomach wody ponad NPP;
- 20) **maksymalna przepustowość obiektu** – łączna przepustowość wszystkich urządzeń upustowych urządzenia wodnego przy Max PP;
- 21) **stan ostrzegawczy dla zbiornika** – stan podwyższonej gotowości dla obsługi zbiornika oraz służb realizujących osłonę zbiornika, wprowadzany w przypadku wystąpienia w zlewni powyżej zbiornika takiej sytuacji hydrometeorologicznej, która skutkować może koniecznością rozpoczęcia użytkowania zgodnie z zasadami gospodarowania wodą w warunkach powodziowych;
- 22) **stan alarmowy dla zbiornika** – stan zagrożenia powodziowego i wzmożonej gotowości dla obsługi zbiornika oraz służb realizujących osłonę zbiornika, wprowadzany w przypadku wystąpienia na zbiorniku warunków powodziowych, tj. w sytuacji, gdy dopływ do zbiornika przekracza przepływ dozwolony poniżej zapory przy osiągniętym NPP;
- 23) **zjawisko suszy w zbiorniku** – sytuacja, w której przy gospodarowaniu wodą zgodnie z instrukcją gospodarowania wodą, zachodzi obawa szybkiego wyczerpania pojemności użytkowej, niepozwalając na realizację przepływu nienaruszalnego i pokrycia potrzeb zakładów posiadających pozwolenia wodnoprawne.

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu instrukcji gospodarowania wodą stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 132 ust. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r.- Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 i Nr 267, poz. 2255).

Przedmiotowy projekt rozporządzenia określa zakres instrukcji gospodarowania wodą, przy uwzględnieniu funkcji urzędów wodnych oraz konieczności zaspokojenia potrzeb wodnych korzystających z wód, stosownie do posiadanych uprawnień.

Opracowane przepisy zapewniają właściwy i jednolity sposób gospodarowania wodą na urządzeniach wodnych i są niezbędne dla:

- użytkowników urzędów wodnych,
- projektantów urzędów wodnych,
- organów zarządzających gospodarką wodną oraz wydających decyzje wodnoprawne na korzystanie z wód,
- organów zatwierdzających i uzgadniających instrukcje.

Przedmiot niniejszego rozporządzenia nie był dotychczas uregulowany w przepisach. W przeszłości istniały jedynie materiały informacyjno – instruktażowe do opracowania instrukcji gospodarki wodnej sporządzone przez Hydroprojekt Warszawa w 1972 r., jednakże nie są one powszechnie dostępne i nie są także dostosowane do obecnej wiedzy prawniczej i technicznej.

Przedmiotowy projekt nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji.

Niniejsza regulacja nie jest bezpośrednio powiązana z zobowiązaniami międzynarodowymi, jak również nie ma odzwierciedlenia w prawodawstwie Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

I. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem wprowadzenia rozporządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 132 ust. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 i Nr 267, poz. 2255). Rozporządzenie ma na celu określenie zakresu instrukcji gospodarowania wodą, przy uwzględnieniu funkcji urządzeń wodnych oraz konieczności zaspokojenia potrzeb wodnych korzystających z wód, stosownie do posiadanych uprawnień. Przepisy te nie były dotychczas opracowane i wydane w formie obowiązujących przepisów.

II. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Podmiotami, na które będzie oddziaływało przedmiotowe rozporządzenie są użytkownicy urządzeń wodnych, projektanci urządzeń wodnych, organy zarządzające gospodarką wodną oraz wydające pozwolenia wodnoprawne na korzystanie z wód, jak też organy zatwierdzające i uzgadniające instrukcje.

III. Konsultacje społeczne

Przedmiotowy projekt rozporządzenia poddany został konsultacjom społecznym z: wojewodami, marszałkami województw, Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, dyrektorami Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, dyrektorami Wojewódzkich Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych, Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, NSZZ „Solidarność”, OPZZ, Krajową Radą Gospodarki Wodnej, Państwową Radą Ochrony Środowiska, Państwową Radą Ochrony Przyrody, Polskim Klubem Ekologicznym, Ligą Ochrony Przyrody, Polskim Towarzystwem Przyjaciół Przyrody „Pro Natura”, Instytutem na Rzecz Ekorozwoju, Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych NOT, Biurem Wspierania Lobbyingu Ekologicznego, Centrum Prawa Ekologicznego, Izbą Gospodarczą „Wodociągi Polskie”, Krajową Izbą Rolniczą, Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetem Gospodarki Wodnej PAN, Towarzystwem Elektrowni Wodnych, Towarzystwem Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych, Elektrowniami Szczytowo - Pompowymi S.A., Ogólnopolskim Związkiem Producentów Rybackich oraz Związkiem Producentów Ryb.

Projekt rozporządzenia został równocześnie opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.

IV. Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora publicznego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych obciążeń dla budżetu państwa oraz właścicieli urządzeń wodnych.

V. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy, zarówno w sferze tworzenia nowych miejsc pracy, jaki i wzrostu poziomu bezrobocia.

VI. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

VII. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

VIII. Wyniki konsultacji społecznych

Przygotowany projekt rozporządzenia, zgodnie z procedurą uzgadniania aktów prawnych, poddany został konsultacjom z instytucjami wymienionymi w punkcie III.

W ramach konsultacji społecznych wpłynęło 140 uwag, które zostały szczegółowo przeanalizowane. Uwagi miały zarówno charakter merytoryczny, jak i redakcyjny. Większość uwag redakcyjnych zostało uwzględnionych. Uwagi merytoryczne dotyczące przedmiotowego projektu zostały szczegółowo przeanalizowane. Uwagi uznane za zasadne zostały uwzględnione. Natomiast uwagi nieuwzględnione, wraz z wyjaśnieniami, zostały zawarte w karcie rozbieżności przedmiotowego projektu, którą opublikowano na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.